

ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ АГРАРЛЫҚ
УНИВЕРСИТЕТІ

Ветеринария факультеті

Ветсансараптау және гигиена кафедрасы

ДИПЛОМДЫҚ ЖҰМЫС

Тақырыбы: **ЖШС «Амиран»**
шаруашылығындағы сауын
қондырғыларын санитариялық өңдеу
шараларының тиімділігін бағалау

Студент: Сәрсен Е.С.

Жетекші: в.ғ.к., аға оқытушы Қоспақов Ж.

• **Жұмыстың мақсаты:**

- «Амиран» ЖШС шаруашылығындағы ғимараттар мен сауын қондырғыларының микроорганизмдермен ластануын алдын алуға бағытталған профилактикалық дезинфекциялық шараларды жақсарту жолдарын зерттеу.

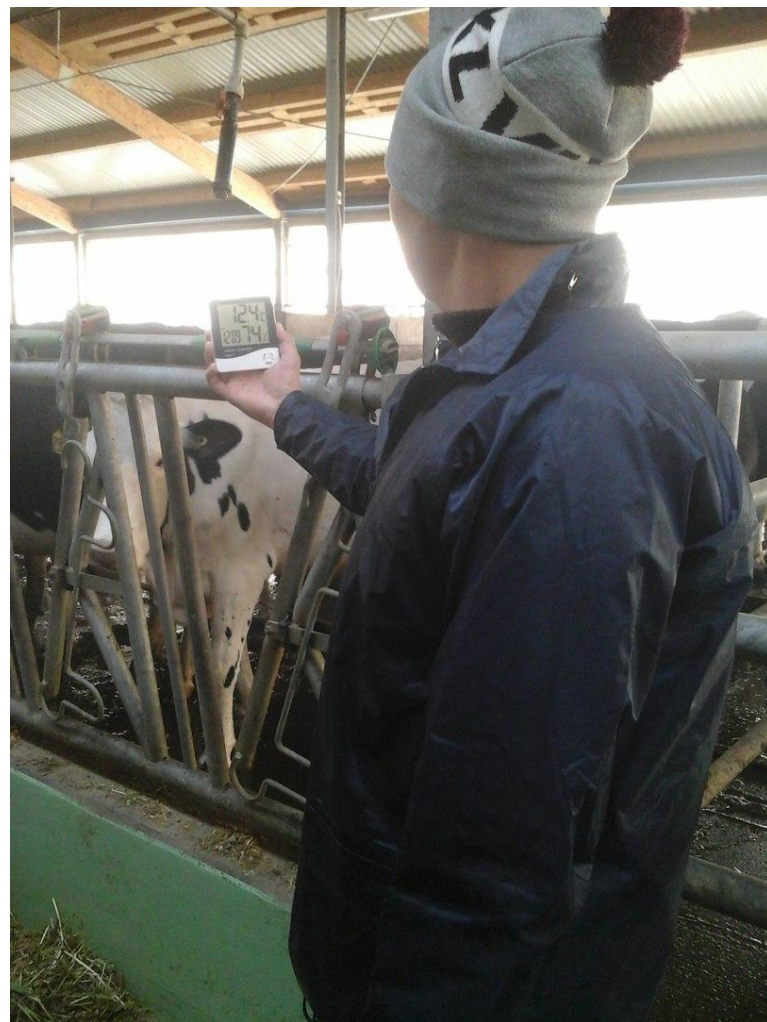
• **Жұмыстың міндеттері:**

- 1. Шаруашылықтағы микроклимат параметрлері көрсеткіштерін зерттеу.
- 2. Шаруашылықта ғимараттарды ылғалды тәсілмен дезинфекциялық препараттардың тиімділігін бағалау.
- 3. Сауын қондырғыларын санитариялық өңдеу нәтижелерін салыстырмалы бағалау.
- 4. «Амиран» ЖШС шаруашылығындағы экономикалық тиімділікті анықтау.

1-кесте. Шаруашылықтағы қоралардың микроклимат параметрлерінің көрсеткіштері

Зерттелетін нысандар	Микроклимат көрсеткіштері		
	Температура, °С	Ылғалдылық, %	Ауа қозғалысы, м/с
№1 Сиыр қорасы (зерттеу)	10-14	70-72	0,3-0,4
№2 Сиыр қорасы (бақылау)	10-15	68-70	0,2-0,3
Бордақылау қорасы	15-18	64-66	0,4-0,5
Бұзаулар қорасы	12-14	68-71	0,1-0,2
Тайыншалар қорасы	6-8	70-72	0,3-0,4

Шаруашылықтағы өзіндік зерттеулерден көрініс

2-кесте. ДУК дезқондырғысымен Калцийленген содамен санитариялық өңдеу нәтижелері

Зерттелетін нысандар	Жалпы микроб саны,мың КТБ/см ²		
	Дезинфек. дейін	Дезинфек. кейін	Дезинфекц. тиімділігі,%
№1 Сиыр қорасы (зерттеу)	40,0±1,4	11,0±1,2	72,5
№2 Сиыр қорасы (бақылау)	53,0±1,6	7,0±1,2	65,6
Бордақылау қорасы	24,0±1,0	5,0±1,5	73,7
Бұзаулар қорасы	23,0±1,8	4,0±1,6	65
Тайыншалар қорасы	18,0±1,4	3,0±1,3	63,3

3-кесте. ДУК дезқондырғысымен Circo Top AFM препаратымен санитариялық өңдеу нәтижелері

Зерттелетін нысандар	Жалпы микроб саны, мың КТБ/см ²		
	Дезинфек. дейін	Дезинфек. кейін	Дезинфекц. тиімділігі,%
№1 Сиыр қорасы (зерттеу)	38,0±1,6	1,0±1,2	97,3
№2 Сиыр қорасы (бақылау)	45,0±1,5	1,5±1,4	96
Бордақылау қорасы	22,0±1,8	1,0±1,0	99,0
Бұзаулар қорасы	24,0±1,4	1,5±1,2	98,5
Тайыншалар қорасы	18,0±1,5	1,0±1,0	98,5

4-кесте. Профилактикалық дезинфекциядағы препараттардың салыстырмалы көрсеткіштері

Препараттар	Дезинфекцияның тиімділігі, %	Дезинфекция тиімділігінің айырмашылығы, %
Circo Top AFM3%	96	28
Калцийленген сода 10%	68	

Демек шаруа қожалығында ылғалды тәсілмен жүргізілген жұмыстардың нәтижесінде, дезинфекция тиімділігі жағынан жақсы көрсеткішке қол жеткізген Circo Top AFM препараты, Калцийленген содаға қарағанда анағұрлым тиімді екені анықталды.

2-сурет. Беткейлерден сынама алу үрдісі

ДУК автодезқондырғысы

Кесте 5. Калцийленген соданың бактерицидтік белсенділігінің салыстырмалы көрсеткіштері

№	Сауын қондырғысының жеке бөлшектері	Жалпы микробтық ластану, мың м.д./ см		
		Дезинфекцияға дейін	Дезинфекциядан кейін	Тіршілік қаб төмендеуі, %
1	Үрпі резинасы	90,1±1,9	33±1,3	63,4
2	Коллектор	89,3±1,6	29±1,5	67,6
3	Қондырғы шлангасы	160,1±1,5	26±1,4	85,1
4	Пластмасс сүт жолы	87,4±1,4	31±1,3	64,6
5	Әйнек сүт жолы	63,5±1,6	27±1,2	71,2
6	Сүт жинаушы	41,7±1,5	10±1,1	76,9
7	Танк шлангасы	154,1±1,6	49±1,4	68,3
8	Салқындатқыш шланг	47,5±1,8	9±1,3	86,4

Кесте 6. Circo Top AFM препаратының бактерицидтік белсенділігінің салыстырмалы көрсеткіштері

№	Сауын қондырғысының жеке бөлшектері	Жалпы микробтық ластану, мың м.д./ см		
		Дезинфекцияға дейін	Дезинфекциядан кейін	Тіршілік қаб төмендеуі, %
1	Үрпі резинасы	93,1±1,7	11±1,4	98,8
2	Коллектор	84,3±1,5	23±1,2	97,7
3	Қондырғы шлангасы	145,1±1,9	3±1,4	98
4	Пластмасс сүт жолы	89,4±1,8	1±1,3	98,9
5	Әйнек сүт жолы	78,5±1,6	0±0	100
6	Сүт жинаушы	87,7±1,6	0±0	100
7	Танк шлангасы	165,1±1,7	4±1,3	97,6
8	Салқындатқыш шланг	54,5±1,8	14±1,5	97,5

7-кесте. Әртүрлі зарарсыздандырғыш ерітінділерді қолдана отырып сауын қондырғыларды өңдеудің бағасының салыстырмалы есебі

Препаратта р	1л концентрат тық Бағасы,тг	Жұмысшы ерітінділер інің Концентра циясы,%	жұмысшы ерітінділері нің бағасы	1 м ² мл Жұмысш ы ерітінділе рінің шығыны	Өңдеудің бағасы ,тг
Калцийленг ен сода	450 тг	10	45	0,3	13,5
Circo Top AFM	1500тг	3	45	0,3	13,5

□ ҚОРЫТЫНДЫ

1. Шаруашылықтағы нысандардың микроклимат параметрлерін зерттеу барысында микроклимат параметрлері негізгі норма көрсеткіштерінен ауытқымағаны анықталды.
2. ДУК дезқондырғысымен жүргізілген ылғалды дезинфекцияның сапасы Circo Top AFM препаратының әсерінен кейін 96 %-ға дейін жоғарыласа, Калцийленген содамен санитариялық өңдеу нәтижесі 68 %-ды құрап, дезинфекция тиімділігі жағынан Circo Top AFM препараты Калцийленгенсоданың нәтижесімен салыстырғанда 28 %-ға жоғарылағаны анықталып отыр.
3. Сауын қондырғыларын Circo Top AFM препаратымен санитариялық өңдеу нәтижесінде, дезинфекция тиімділігі орташа есппен 98,9 % құрап, Калцийленген сода көрсеткішімен салыстырғанда (76,9 %) 22 %-ға жоғарылайтындығы анықталды.
4. Экономикалық тиімділігі бойынша, 1 м² ауданды санитариялық өңдеуде «Circo Top AFM» және Калцийленген сода препараттарының шығыны 13,5 теңгені құрады. Бағасы жағынан бірдей болғанымен «Circo Top AFM» препаратының жұмысқа пайдаланатын концентрациясы 7%-ға төмен болды.

- **ТӘЖІРИБЕЛІК ҰСЫНЫСТАР**

- 1. Шаруашылықтағы барлық ветеринариялық-санитариялық шараларды жүргізу барысында Circo Top AFM препаратын кеңінен қолдануды ұсынамыз.

-

• НАЗАР ҚОЙЫП ТЫҢДАҒАНДАРЫҢЫЗҒА РАХМЕТ